

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele se adresează redacției „Foaia Diecezană“ iar banii de prenumăra- țiune și inserțiuni administrației „Tipo- grafia și Librăria diecezană“ în Caransebeș	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	50 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicta etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 30 Lei, până la 200 de cuvinte 45 Lei, de aci în sus 60 Lei	
Pe jumătate de an	25 „			
Pe un pătrar de an	12 1/2 „			
Un număr	1 Leu.			

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 1681 E./1923.

CIRCULAR

cătră oficiile parohiale din dieceza ortodoxă română a Caransebeșului.

Cu concluzul sinodal Nr. prot. 49 din 1894 s'a dispus, ca în fiecare an să se specifice Sinodului eparhial restanțele în competențele diecezane.

În urma acestei dispozițiuni, Consistorul nostru diecezan a prezentat Sinodului eparhial din anul acesta conspectul restanțelor pe lângă raport.

Sinodul eparhial, cu concluzul său Nr. prot. 13 ex 1923, a luat raportul la cunoștiință, invitând Consistorul nostru diecezan, ca să execute concluzul sinodal Nr. prot. 23 ex 1923, luând măsurile necesare, ca competențele diecezane restante să se încasseze.

Deoarece nici la repețitele noastre provocări n'au achitat toate comunele bisericesti restanțele lor în competențele diecezane, atragem luarea aminte, că dacă *fără amânare* nu se plătesc competențele diecezane restante, în urma concluzului sinodal din anul trecut, se vor esmite comisari consistoriali în respectivele comune, cu mandat de a încassa pe orice cale competențele diecezane, rămânând ca spesele de călătorie și diurnele comisarilor să se încassese dela conducătorii oficiilor parohiale și dela epitropii, din a căror intrelăsare nu s'au încassat, sau nu s'au deportat la timp competențele diecezane.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 17 Aprilie 1923.

Episcopul diecezan:
Dr. Iosif Tr. Badescu.

Nr. 40 ex 1923.

Cătră Onorații membri ordinari și ad hoc, preoți și mireni, ai sinodului protopresbiteral ort. român din protopresbiteratul Panciovei.

Pe baza decisului Venerabilului Consistor diecezan ddtto 23 Decembrie 1922 Nr. 4928 B. 1922, primind subscrisul mandatul de a conduce actul alegerii de protopresbiter al Panciovei; îndeplinindu-se toate cele prescise pentru săvârșirea acestui act, convoc respective declar de convocat sinodul protopresbiteral al Panciovei pentru alegerea protopresbiterului pe Joi, în 25 Maiu (7 Iunie) 1923, la 11 oare a. m. în biserica parohială din Satul-nou.

Sânta liturgie cu chemarea Duhului Sfânt se va celebra în aceeași zi la 9 oare a. m. în biserica parohială din comuna centrală, Satul-nou.

Vârșăt, la 3/16 Maiu 1923.

Traian Oprea
protopresbiter, comisar consistorial.

AVIZ!

Pentru Dumineca tuturor Sfinților din anul acesta se va aranja Sâmbătă, în 20 Mai (2 Iunie) a. c., din Caransebeș o procesiune la locul de pelerinare numit „Piatra Scrisă“, dela cheia Armenișului. Procesiunea va pleca din Caransebeș Sâmbătă la 2 ore sub conducerea preoțimeii și va sosi la „Piatra Scrisă“ Duminecă, la orele 8 dimineața.

On. preoțime este rugată să vestească aceasta poporului în biserică în ziua primă și a doua a *Rusalilor*.

Andrieu Ghidiu
protopop.

„Când voi veniți cu litii. . . .“

Amintirei fratelui meu Ion, fost voluntar în armata română.

Când voi veniți cu litii și cu duioase cânturi,
Veniți să ne sfințiți modestele mormânturi,
Când voi veniți cu ripizi, cu steaguri, cu icoane,
Cu defilări de trupe, cu zângănit de arme;
Ca fumul din cădelniși, ce'l vântură azi popii,
Să 'ndreaptă ruga noastră din umbra trist' a gropii
Spre voi, ce stați deasupra acelor zile-amare,
Când lacrimi și cu sânge clădeau o țară mare.

Noi ne-am luptat pe dealuri, la șasuri și strămtori,
Râzând am mers la luptă și goi adeseori.
Noi ne-am luptat la Cerna, Oituz și la Predeal.
Noi am voit Banatul, doritul nost' Ardeal.
Noi am crezut, că zidul despărțitor de frați
Să-l nimicim noi vecinic, să dărâmăm Carpați
S' urcăm pe-alor ruine la culmea ideală,
Să fim Români la una, ca frații în'o țară.

Azi valuri clocotinde de aprigă mânie
Sunt duse pretutindeni în Marea Românie.
Azi sfezi și certuri multe și vrăjitori prea mulți,
Cari ochii spre alte zări îi au și azi ținuți.

Azi zidul mare, al vrajbei nimicitor ge frați
— Păretele din mijloc — voi vreți să'l ridicăți;
Păretele de urajbă — păgubitor de țară —
Voi vreți ca să'l clădiți?!

O țară ideală!

Nu asta'i România pe care o viseză
Acei ce-au pus cu sânge străvechile hotare.
Ar trebui ca plânsul de veșturi să se zvinte,
Ar trebui martirii să salte în morminte,
Să fie înfrățirea a celor vii și morți,
Să fie armonie și pace între toți.

Când voi veniți cu litii și cu duioase cânturi,
Văzând a voastre certuri, — noi plângem în mormânturi.

Ziua Eroilor 1923

Iosif Delaglob.

Modul de tratare al unei istorioare din Religie

după Ștefan Velovan.

(Sfârșit)

3. Întrebuințarea (aplicarea) cunoștințelor abtrase.

Un învățământ temeinic, și mai presus de toate, practic, nu se poate declara încă mulțumit, când școlarul a putut găsi asemănările ori deosebirile între felurite materii concrete și a isbutit să le enunțe prin cuvinte clare (într-o abstracțiune). Noi abia atunci vom fi deplin satisfăcuți, când școlarul va fi în stare să gă-

sească aceleași asemănări și asupra materiilor (problemelor) viitoare, ce s'ar întâmplă să întâlnească în viață. Prin urmare învățătorul va deprinde pe școlari, ca ei să întrebuițeze cunoștințele dobândite din religie și morală pentru a aprecia conduita lor proprie și a altora. Spre acest sfârșit, el va lua, din viața practică, exemple de conduită publică ori particulară, fenomene sociale, religioase și morale, pe cari le va prezenta școlarilor, în chip de probleme de deslegal. Deslegarea aceasta consistă în a face pe școlari să le aprecieze, din punctul de vedere al învățămintelor, abtrase mai nainte.

Această deprindere trebuie să se înceapă încă în școală și va închipui totodată, ultima parte a lecției. Noi vom numi-o întrebuințarea cunoștințelor abtrase (aplicarea).

Aci vom începe cu:

a) *Prezentarea problemelor* de religiositate și moralitate; vom continua apoi, dacă e nevoie, cu b) *Inițiarea școlarului*, ca să poată rezolvi problema. În fine vom termina cu

c) *Rezolvirea problemei*, cerând școlarului să găsească soluțiunile posibile.

Pentru cazul nostru, s'ar putea atrage atențiunea școlarilor, asupra următoarelor fenomene sociale:

a) *Prezentarea problemei*. Învățătorul zice: „Ascultați, copii! Eu am auzit că printre noi există oameni care serbează ziua ursului, a cailor lui Sânt-Toader și a altor ființe de tot felul. Cine mai știe să spună încă alte asemenea sărbători necreștine?“ (Copiii repetă fenomenul social, înmulțind exemplele, cu cele pe care le cunosc.)

b) *Inițiarea rezolvirii*. I. „Ce credeți voi, trebuie sau nu să serbăm aceste zile?“ R. „Nu trebuie. . .“ I. „De ce nu trebuie să le serbăm?“ Copii răspund, motivând cu porunca I și II din decalog, și constatând, împreună cu învățătorul, că aceste obiceiuri sunt credinți deșarte.

c) *Rezolvirea*. Învățătorul îi va întreba pe școlari: „Ce sfaturi veți da voi, acelor pe care îi veți găsi că urmează asemenea credinți deșarte?“ Copilul arată, cum va combate el obiceiurile rele (compunere orală).

Altă problemă.

a) *Prezentarea problemei*. „Am văzut bărbați și mai ales femei, care nu se mulțămesc cu ajutorul celui cer de la Dumnezeu, prin rugăciunile de acasă și din biserică; ci se duc la vrăjitoare, care zic că știu să ceară ajutor și de la alte duhuri necurate. Vrăjitoarele iau adeseori bani și daruri scumpe de la oameni care cad în mâinile lor.“ (Se repetă fenomenul social, de școlari.)

b) *Inițiarea rezolvirii*. I. „De ce să nu se ducă oamenii la vrăjitori?“ (Școlarii motivează și aici, cu poruncile din decalog.)

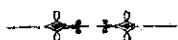
c) *Rezolvirea*. I. „Ce veți zice voi, celor ce umblă după vrăjitorii?“ (Școlarii iau angajamente, pentru a combate acest obicei ireligios.)

Rezolvirea de asemenea probleme sociale este adevărata aplicare pedagogică ce trebuie să se facă asupra materiilor de religie și morală. Un învățător observator găsește asemenea probleme, pentru fiecare lecțiune de religie și morală. El le va nota în textul său de pregătire și le va completa din ce în ce mai

mult, ca să-i poată servi la lecțiile viitoare. Numai astfel și învățământul în religie și morală va dobândi o valoare practică.

*

Se va înțelege dela sine, că nu trebuie neapărat și sub orice împrejurări, ca o unitate metodică să fie trecută, în aceeași oră, prin toate treptele indicate mai sus. În deosebi, în școlile rurale, unde aceeași materie nu poate ocupa o divizie de cât cel mult o jumătate de oră, pe lângă pregătire, ajunge să se facă numai tratarea materii concrete, până la reproducerea ei (inclusiv), în altă oră, se poate continua cu tratarea abstracțiilor și cu aplicarea. Ca pregătire, se va reproduce istorioara concretă, din lecția anterioară.

OSTAȘUL NECUNOSCUȚ.

În ziua de Joi 4/17 Mai, ziua Înălțării Domnului la ceriuri, îmbrăcat-am haină de sărbătoare, ca să dăm supremele onoruri osemintelor „Ostașului necunoscut”, care reprezintă eroismul tuturor.

Două minute de tăcere preste tot întinsul pământului românesc au fost supremul omagiu, pe care l-am închinat masselor de anonimi, ce s'au jertfit pentru o cauză sfântă, a căror simbol este el: „Ostașul necunoscut”.

* * *

În războiul mondial, în care era în joc nu numai soarta unui popor, ci soarta unei civilizații întregi, micuțul Regat' dela Dunăre și-a adus tributul său de jertfă.

Mormintele a opt sute de mii de eroi vor vesti pururea, că România și-a făcut datoria cu vârf și îndesat. Nenumăratele morminte ale eroilor necunoscuți, cu care este presărat întreg cuprinsul României mari, vor vesti pururea, că durerile ei n'au fost mai mici ca ale celorlalte neamuri, căci și dânsa și-a trimis la moarte floarea copiilor săi.

Și iată că România întregită a aflat acum floarea recunoștinței, cu care să răsplătească masa necunoscuților, cari au mers la moarte, pentru ca să dea patriei și neamului vieța și gloria.

Patria recunoscătoare se închină „Ostașului necunoscut”, care reprezintă eroismul tuturor.

Nimeni nu va ști nici odată cine a fost, în ce regiment a luptat și în care bătălie a căzut.

Și totuși noi toți îl cunoaștem și-l știm și toate generațiile viitoare îl vor cunoaște și îl vor ști, pentru că reprezintă întreaga armată ro-

mână; căci el este întreaga armată dela Cerna, Predeal și până la Mărăști, Mărășești și Oituz; el este simbolul vitejiei poporului românesc. El este însăși istoria României din această epopee mondială.

* * *

Depunem o lacrimă fierbinte pe mormântul „Ostașului necunoscut” și ne închinăm eroismului celor „necunoscuți”, cari prin jertfa lor au clădit edificiul României Mari, în care toți frații locuim împreună.

Fie, ca mormântul „Ostașului necunoscut” să fie izvorul cel neseecat, din care generațiile de azi și cele viitoare să soarbă indemn pentru iubire, muncă și jertfă pentru patrie. **Pr. S.**

Sărbările.

Pregătirile preliminare.

Pentru preamărirea vitejiei neamului nostru, dovedită încă odată cu ocaziunea războiului pentru întregirea neamului, s'a hotărât desgruparea osemintelor „Ostașului necunoscut” și înmormântarea lor de veci în capitala țării, la București, în ziua de 4/17 Mai 1923, într'un mausoleu în fața Muzeului Militar din parcul Carol.

Pentru alegerea rămășițelor „Ostașului necunoscut”, destinat a fi transportat la București, s'a hotărât să se ridice rămășițele a câte unuia dintre ostașii necunoscuți de pe câmpurile de luptă: Mărășești, Mărăști, Oituz, Tg. Ocna, Jiu, Prahova, București, Dobrogea, Ardeal și Basarabia.

Osemintele odată alese a fost așezate în sicrie de stejar, căptușite cu tablă de zinc; toate de același model și mărime.

Desgruparea s'a făcut după datinele creștinești și cu onoruri militare. Sicriile au fost transportate apoi la Mărășești și depuse în biserica de acolo.

La Mărășești.

În ziua de 14 Mai s'a procedat la alegerea unui sicriu din cele 10 depuse în biserică.

La orele 3 p. m. s'a oficiat un serviciu religios de cătră episcopul militar I. Teculescu, asistat de număroși preoți. Biserica era minunat împodobită cu flori, coroane și steaguri tricolore. Public numărös, între care I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei, gen. Mărdărescu, ministru de război, generali etc.

În biserică tăcere mormântală. Preoții întonează vecinica pomenire, iar muzica militară acompaniază rugăciunea. În acest moment clopotele tuturor bisericilor din Mărășești și împrejurime încep să sune.

„Acesta este tatăl meu”.

După serviciul religios d. gen. Mărdărescu, ministru de război, s'a dus lângă micul Amilcar Săndulescu, orfan de război, elev în clasa I-a a liceului militar din Craiova și cel mai sărguitor și mai cuminte școlar din clasă I-a a tuturor gimnaziilor și liceelor militare din țară. Ministru de război l-a luat de mână pe micul orfan și împreună au încunjurat cele două șiruri de sicrie. Apoi elevul Săndulescu a fost lăsat să aleagă singur coșciugul cu osemintele Soldatului necunoscut. Tremurând de emoție, orfanul a pornit încetșor pe lângă sicrie... În biserică se fă-

cuse o liniște mormântală... Copilul ajunsese la rândul al 2-lea de sicrie, se opri în dreptul celui de al 4-lea și al 5-lea coșciug, ezită o clipă, apoi, cu glasul înecat de lacrimi:

— Acesta e tatăl meu!

Și îngenunchie, spre a rosti o rugăciune...

Plângeau generalii, Mitropolitul, preoții, soldații, elevii școalelor...

Liniștea fu întreruptă de suspine și de murmurul glasului micului orfan, care, plângând, se ruga pentru tatăl lui...

Cele nouă sicrie nedesemnate sunt ridicate de ofițeri și soldați și sunt transportate în cimiterul eroilor dela Mărășești, pentru a fi înmormântate cu toate onorurile.

În urmă cortegiul să întoarcă la biserică, unde se oficiază o nouă slujbă religioasă pentru odihna sufletului singurului erou ales.

Apoi sicriul este rădicat pe umeri de câtră ofițeri decorați cu ordinul „Mihai Viteazul”, și depus pe un catafalc artistic lucrat.

Spre București.

Trenul special, care transporta la București, rămășițele „Ostașului necunoscut” a plecat în 15 Mai, la ora 7 a. m., din Mărășești.

Pe peronul gării, la plecarea trenului, erau de față toate autoritățile civile și militare, toate școalele, invalizii de război și companiile de onoare.

Trenul, în drumul său spre București s'a oprit în toate stațiile și pretutindeni a fost întâmpinat cu flori și coroane de câtră autorități, cler, școale, invalizi, orfani și văduve de război. În Focșani, R.-Sărat, Buzău și Ploești, s'au oficiat scurte slujbe religioase și câte-o companie a dat onorurile militare.

În tot timpul parcursului până la București, trenul a fost însoțit de P. S. Sa Episcopul armatei I. Teculescu, de gen. Al. Gherculescu, cav. al ord. „Mihai Viteazul”, — de un ofițer superior, un căpitan și patru ofițeri inferiori, cavalerii ord. „Mihai Viteazul” (câte unul din fiecare armă), precum și de 1 sergent, un caporal și câte 2 soldați din fiecare armă, de corați cu „virtutea militară” cl. I.

La București.

Capitala a îmbrăcat haină de sărbătoare. Străzile orașului erau înpodobite cu drapele naționale, covoare, flori și verdeață. De-alungul străzilor sunt înșirați elevi și elevele școalelor din capitală.

În piața gării sunt așezate trupele designate, delegații invalizilor, văduvelor și orfanilor de război și a foștilor luptători.

Pe peronul gării au luat loc casele civile și militare ale M. S. Regelui și A. S. R. Principelui moștenitor, membrii guvernului, înaltul cler, generalii, atașaii militari străini, înalții demnitari ai statului, cavalerii ord. „Mihai Viteazul” și compania de onoare cu muzică și drapel.

La ora 15:40 sosește M. S. Regele și A. S. R. Principele Carol.

La ora 16 un fluierat prelung vestește intrarea în gară a trenului mortuar, care aduce rămășițele pământești ale „Ostașului necunoscut”.

O tăcere mormântală domnește.

Locomotiva, împodobită cu drapele și verdeață, se apropie, trece prin fata salonului regal, oprind așa fel, că vagonul cu osemintele „Ostașului necunoscut” vine chiar în fața Suveranului.

Toată lumea civilă se descoperă, ofițerii salută Compania dă onorul, iar muzica intonează „Imnul sacru”.

Trenul special eră compus dintr'o platformă dublă, transformată în catafalc, pe care se afla sicriul cu osemintele „Ostașului necunoscut”, acoperit de zeci de coroane și jerbe de flori; două platforme mici arhipline cu coroane și flori, ce au fost depuse în gările, prin cari a trecut.

Patru ofițeri, cavaleri ai ordinului „Mihai Viteazul” și 4 subofițeri decorați cu „Virtutea militară” cl. I. au coborât sicriul din vagon, așezându-l în fața Suveranilor pe peron.

S'a oficiat apoi serviciul religios. Răspunsurile au fost date de corul mitropolitian.

Apoi sicriul a fost rădicat de aceiași ofițeri și soldați și dus, prin salonul regal, în fața gării, unde aștepta afetul de tun, învelit în tricolor și împodobit cu verdeață.

Trupele au luat armele „pentru onor”, iar toate muzicile au intonat „Imnul sacru”.

Sicriul cu rămășițele „Ostașului necunoscut” a fost așezat apoi pe afet, tras de 8 cai.

Formarea cortegiului.

Imediat după aceasta s'a format cortegiul, în ordinea următoare:

Un escadron din reg. de escortă regală, două plutoane din compania de elevi ai școlii militare Nr. 1 cu muzică; d. general Samsonovici; detașamentul de drapele; celelalte 2 plutoane din compania de elevi, corul, clerul, carele cu coroanele, afetul cu osemintele „Ostașului necunoscut”. Pantliecele erau ținute de 4 generali, decorați cu „Mihai Viteazul”.

A. S. Regală Principele Carol, casele civile și militare ale M. S. Regelui și Moștenitorului tronului, d-nii miniștri, generalii, atașaii militari, înalții demnitari ai statului, cavalerii ordinului „Mihai Viteazul”, delegații presei, invalizilor, I. O. V., foștilor luptători, etc., un alt escadron din reg. de escortă. Cortegiul era încadrat de ambele părți de batalionul de jandarmi.

D. general Holban, ofițerii statului major al corp. II. muzica reg. I grăniceri, d. general Boboc comandantul pieței, ofițerii fără trupă; școala militară de infanterie Nr. 1, școala militară de geniu; plutonul de marinari italieni și celelalte trupe din garnizoană, ce fuseseră înșirate pe calea Griviței.

Cortegiul era închis de reg. de escortă regală.

Cortegiul s'a pus în mișcare la orele 17, parcurgând străzile Griviței, Victoriei, b-dul Elisabeta. b-dul Schitu Măgureanu, b-dul principele Mircea, strada Arhivelor până la biserică Mihai Vodă.

Pe tot parcursul staționa un public imens. Ferestrele și balcoanele caselor erau arhi-ocupate.

Felinarele de pe străzi ardeau, iar ciopotele tuturor bisericilor sunau.

La biserică

Ajungând în fața bisericii, aceiași ofițeri și soldați au ridicat sicriul, depunându-l pe catafalcul din pridvorul bisericii.

După o scurtă rugăciune, solemnitatea s'a terminat.

Trupele s'au retras în cazărmi.

Detașamentul de drapele, cu garda și muzică, s'au dus la palatul regal. Drapelele au fost depuse în sala tronului.

Ziua de 3/16 Mai.

A fost rezervată pelerinajului publicului. Mii de cetățeni au defilat prin fața sicriului. Toți elevii școalelor, conduși de profesori, au adus prinosul lor de recunoștință „Ostașului necunoscut“, depunând pe sicriu jerbe de flori. Au depus coroane autoritățile civile și militare și societățile din Capitală și țară. Coroanele nu mai încăpeau în biserică, ci au fost așezate în jurul bisericii și pe locul din fața intrării.

În jurul catafalcului fac gardă de onoare câte 4 ofițeri cavaleri ai ord. „Mihai Viteazul“ și câte 4 grade inferioare, decorați cu „Virtutea militară“, cari se schimbă din oră în oră.

Ziua de 4/17 Mai.

La orele 7 la biserica Mihai Vodă a început serviciul religios, oficiat de clerul bisericii.

Afară erau postați: câte un detașament din marina engleză și italiană, delegațiile regimentelor cu drapelul și compania de onoare. Mai erau de față: membrii guvernului, înaltul cler, generalii, atașaii militari străini, înalții demnitari ai statului, delegații diferitelor societăți, etc.

Începând dela biserică, pe toate străzile pe unde avea să treacă cortegiul, erau așezate trupele din garnizoana București, școalele, cercetașii, etc.

La orele 8 $\frac{1}{2}$ sosește A. S. R. Principele Carol cu suita sa. Imediat P. S. Sa Episcopul I. Teculescu, asistat de mai mulți preoți, a început serviciul religios. După terminarea rugăciunilor ofițerii lt.-colonelii C. Drăgalina, G. Marinescu, maiorul C. Niculescu și căp. A. Teodorescu, cari l-au coborât din tren în ziua de 15 Mai, îl iau pe umeri și-l pun pe afetul, care așteaptă afară. Trupele au luat „pentru onor“, ofițerii salutau, neclintii, în poziția de „drepti“. La trecerea sicriului purtat pe umeri, drapelul se plecau. A fost un nou moment de adâncă înfiorare.

Cortegiul s'a format apoi în chipul următor:

Un escadron din regimentul de escortă regală; două plutoane din compania de elevi, cu muzică; detașamentul de drapel; două plutoane din compania de elevi; corul mitropolitan; înaltul cler; carele cu coroane în număr de șase; afetul pe care era așezat sicriul „Ostașului necunoscut“; Principele moștenitor; ministrul de război; ofițerii generali; atașaii militari străini; înalții demnitari ai statului; cavalerii ordinului „Mihai Viteazul“; președinții asociațiilor de presă și reprezentanții presei; delegația studenților; delegațiile oficiului I. O. V. și ai foștilor luptători; un escadron din regimentul de escortă regală; comandantul II armată; o muzică militară; ofițerii fără trupă; trupele din garnizoana București.

Cortegiul astfel format s'a îndreptat spre parcul Carol. O lume imensă se înghesuia pe trotuare, în balcoane și la ferestre. Felinarele pe străzi ardeau. La toate casele erau arborate drapelul și coroane.

Ceremonia solemnă din Parcul Carol.**În fața mausoleului.**

Pe terasa Muzeului militar, s'a ridicat mausoleul Eroului necunoscut. În dreapta groapei se află un bloc dreptunghiular cu o placă masivă, pe care este săpat epitaful. În stânga lespede de piatră ce va acoperi groapa.

În extremitățile laterale ale terasei au fost ridicate două tribune imense. Fațada muzeului este pavozată cu enorme drapelul.

În fund pe a doua terasă, se află corpul ofițerilor decorați cu „Mihai Viteazul“ și reprezentanții presei. La balcon, în față, corpul diplomatic și atașaii militari; în dărăt, la dreapta, foștii luptători, iar în stânga delegații „I. O. V.“

Pe vasta tribună din dreapta iau loc ofițerii, în mare tinută.

Înalții demnitari ai Statului și clerul ce nu oficiază, au luat loc în tribuna din stânga.

Pe terasă, în mijloc, spre stânga, se află membrii guvernului, iar spre dreapta ofițerii generali.

În dreapta mausoleului așteaptă mitropolitia și înaltul cler în somptuoase odăjdii. Ei vor oficia serviciul divin.

Corul metropolitan se află la intrarea din dreapta în spatele clerului.

Pe scările terasei, sunt detașamentele cu drapelul.

Asistența.

În afară de persoanele aflate la biserica Mihai Vodă cari au urmat cortegiul, notăm din asistența dela Parcul Carol pe toți miniștrii plenipotențiarilor ai statelor aliate și neutre și pe reprezentanții cultelor din țară.

Regele în fața Eroului Necunoscut.

La ora 11 și jum. au sosit: Regele, Regina, principesele Elena, Irina și Ileana, însoțiți de aghiotanți.

Întru întâmpinarea familiei regale au eșit: principele Carol, d. general Mărdărescu, ministru de război, Mișu, ministrul palatului, generalul Holban, etc., cari au condus familia regală în fața mausoleului.

Regele poartă în mână sceptrul de aur.

Regele depune o coroană.

Sicriul a fost coborât de pe afet de către aceiași patru ofițeri, cari l-au coborât din tren în ziua de 15 Mai. El a fost așezat lângă mormânt, între patru lumânări. La trecerea ofițerilor ce purtau sicriul, regele și ofițerii au salutat militărește și întreaga asistență s'a descoperit.

Un ofițer superior, cavaler al ordinului „Mihai Viteazul“ a luat de pe carul mortuar coroana depusă de Rege și a adus-o la mormânt.

Regele a depus-o cu mâna sa pe sicriul Eroului necunoscut.

Familia regală a trecut apoi lângă mausoleu, între membrii guvernului și ofițerii superiori.

Discursul Regelui.

Regele a trecut apoi în dreapta sicriului și a rostit următoarele cuvinte.

„Toată suflarea românească a venit azi să cinstească pe Eroul necunoscut, săvârșit pentru întregirea neamului. Toate inimile bat pentru eroii lor iubiți... Înaintea locașului de veci al Ostașului necunoscut Țara întreagă se prosternează... Tu ești al neamului întreg, căci tu reprezinți și pe cei mari și pe cei mici, cari au murit pentru țară... Generațiile viitoare vor binecuvânta mărirea și înălțarea neamului, închinându-se la groapa ta...“

Vocea Regelui tremună ușor de emoție și lacrimile sunt gata să-i umple ochii.

Regele și aliații decorează pe erou.

Regele a depus apoi pe sicriul Eroului medalia „Virtutea Militară“.

De asemeni, reprezentanții Statelor aliate au depus decorațiile de război, ca supreme omagii din partea generoaselor țări prietene nouă, pentru Ostașul necunoscut.

Mitropolitul Primat Miron Cristea, împreună cu înaltul cler, oficiază serviciul religios. Trupele și întreaga asistență s'au descoperit

D. I. I. C. Brațianu, primul ministru, a înaintat în dreapta sicriului și emoționat a rostit un omagiu Eroului, arătând recunoștința, ce datorează țara Eroului care simbolizează pe toți acei, cari, anonimi, au căzut vitejește pe câmpul de luptă, pentru întregirea Neamului.

Momente solemne.

Corul metropolitan intonează „Vecinica pomere”. La ore 12 precis, gornistul a sunat „Drepti”. Trupele au luat arma „pentru onor”, iar întreaga asistență a păstrat timp de două minute o liniște solemnă și impresionantă.

De pe treasa muzeului, scâldală în raze triumfale de soare, cari sporesc strălucirea ceremoniei, se vede grădina până în fund, până la poarta parcului, și mai departe orașul, până în zare. Pe alei, mulțimea imensă a înmărmurit în reculegere sufletească. Și fiecare și-a adus aminte de mortul său, rămas acolo, pe câmpul de luptă.

După cele două minute, gornistul a sunat „repausul”.

Pe întregul cuprins al României s'au respectat aceste minute de liniște și pietate, ca un suprem omagiu adus masselor de anonimi ce s'au jertfit pentru țară.

Trenurile, uzinele, vehiculele, pietonii, s'au oprit, păstrând tăcere.

Scoborârea sicriului în mormânt.

După trecerea acestor momente de liniște, muzica militară a intonat „Rugăciunea, iar sicriul a fost coborât în lăcașul de veci de către aceia, cari l-au transportat până la mormânt.

Din clipa aceea, o baterie de artilerie grea aflată la turnul lui Tepeș, a început să tragă 101 lovituri.

Floriile sunt așezate preste sicriul Eroului, în groapă.

Aliații depun coroane.

Apoi, s'au perindat prin fața sicriului miniștrii statelor aliate, însoțiți de atașajii militari, depunând coroane și salutând pe Eroul român.

Statele-Unite, Franța, Anglia, Cehoslovacia, Serbia, Grecia, Japonia, Italia, Polonia, etc., au adus omagiile lor.

Coroanele sunt de aur și argint, ca acele depuse de Serbia de pildă, și de splendide flori naturale.

Drapelele salută.

În urmă drapelele oștirea însoțite de șefii de corpuri și de comandanții de divizii, au dat ultimul salut „Oștașului Necunoscut”.

Principele Carol a însoțit drapelele grănicerilor.

O văduvă și trei orfane de războiu, au adus flori Eroului mort pentru țară și au plâns pe mormântul lui

Defilarea.

A urmat apoi defilarea trupelor înaintea mormântului „Eroului Necunoscut”.

La ora 1 ceremonia a luat sfârșit.

* * *

Și astfel cu ziua de 17 Mai 1923 Parcul Carol a devenit locul de pelerinaj al neamului românesc, căci în mausoleul „Oștașului necunoscut” vecinic plutește:

„— umbra ce-a ieșit

Din strălucirea biruinții,

Înfăptuind un vis iubit,

Ce l-au dorit de mult părinții”.

3/15 MAI.

În vecliul și istoricul Blaj s'a sărbătorit anul acesta comemorarea de trei sferturi de veac a zilei mărețe de 3/15 Mai 1848.

Este ziua sfântă a Românilor ardeleni, cari în marea *adunare națională* de pe Câmpia Libertății de la Blaj, au cerut independența națională și dreptul, ca nația să fie administrată, judecată și instruită în limba sa și prin oamenii săi. În această zi s'a cerut desființarea iobăgiei, „purtarea comună a sarcinilor publice după starea și averea fiecăruia”, desființarea tuturor piedicilor comerțului, ștergerea cenzurei, libertatea presei, etc.

Și la sfârșitul adunării, 40.000 de țărani cu fața brăzdată de suferințe și ochii scânteietori de dorul libertății au depus jurământ de credință nu numai către Împărat și casa domnitoare, ci și către națiunea română, făgăduind solemn, că vor apăra legea și limba noastră română, precum și libertatea, egalitatea și frățietatea.

Deși nu s'a ținut seamă de cererile Valahilor și deși prigonirile au continuat, totuși din această măreață manifestare a voinței naționale a încolțit sămânța aceluia puternic suflu naționalist și democrat, superior în concepție despre libertățile publice și egalitate, din care a ieșit partidul național, care era o ligă a tuturor Românilor împotriva dușmanului străin.

Cu adâncă smerenie ne plecăm capetele înaintea memoriei marilor bărbați: Simeon Bărnuțiu, Andrei Șaguna și I. Leményi, cari au fost sufletul acelei adunări și aducem prinosul nostru de recunoștință și mulțumire Celui Preaînalt, că lacrimile de întristare și amărăciune ale părinților noștri din 1848, astăzi — după trei sferturi de veac — s'au prefăcut în lacrimi de bucurie.

Serbările dela 3/15 Mai.

În dimineața zilei de 15 Mai s'a celebrat un serviciu religios în catedrala mitropolitană de către însuși Mitropolitul V. Suciul, asistat de tot canonicii. Au luat parte dnii miniștrii A. Constantinescu, Angheliescu și I. Florescu, dnii I. Maniu, Al. Vaida-Voevod, I. Mihalache, N. Lupu, dnii prof. Valaori, secretar gen., Marin Ștefănescu, St. Pop, etc. După terminarea serviciului divin I. P. S. Mitropolit a rostit o frumoasă cuvântare, prin care îndeamnă pe cei tineri să se însuflețească și să iee exemplu dela jertfele marilor luptători din anul 1848.

S'a format apoi un important cortegiul, în frunte cu Mitropolitul, miniștrii prezenți și ceilalți fruntași politici, tinerimea școlară și mulțimea venită la Blaj. În fruntea cortegului erau 3 care alegorice: unul cu băeți și fete în costume naționale și purtând inscripția: „Acesta e bogăția țării”; al doilea reprezentând pe Andrei Mureșan, alături de un țaran în lanțuri, care înfățișa robia trecută a poporului român, — și al treilea o nuntă țărăneasca de pe timpul lui Avram Iancu.

Cortegiul, după ce a parcurs străzile principale ale Blajului, s'a îndreptat spre Câmpia Libertății.

Aici au vorbit profesorul St. Pop, ministrul I. Th. Florescu, secretarul gen. Valaori, prof. Marin Ștefănescu, dnii I. Maniu, N. Lupu și Dr. Lazar Popovici.

Entuziasmul mulțimei și-a ajuns culmea, când apare la tribună un bătrân de 94 ani, care a luat parte la adunarea din 1848.

După adunare cortegiul se reface și se îndreaptă spre Pantheonul Blajului, unde se află mormintele luptătorilor Axentie Sever, Timotei Cipariu etc.

Aici s'a oficiat un serviciu religios, după care a vorbit prof. A. Popa, evocând marile lor fapte.

A urmat apoi banchetul obicinuit, iar după masă jocuri sportive, cari au durat până noaptea târziu.

Ziua eroilor în Caransebeș.

La înălțarea Domnului s'a sărbătorit și în orașul nostru cu deosebită pompă „ziua eroilor”, cari și-au jertfit viața pentru întregirea neamului.

După sf. liturgie s'a ieșit cu litia la crucea din Piața mare, unde s'a celebrat parastasul pentru eroii scumpi ai neamului nostru. A celebrat însuși P. S. Sa Episcopul diecezan Dr. Iosif Tr. Badescu, asistat de protopresbiterii: A. Ghidiu, Sp. Șandru, de preoții: R. G. Ancușa, Gh. Noaghe, T. Șandru și de diaconul M. Rădoi. Responsoriile le-a executat foarte frumos corul „Reuninței de cântări” de sub conducerea maestrului prof. Bancea.

Au asistat la această sărbătoare: toate autoritățile locale militare și civile, elevii și elevele școalelor de toate gradele, o companie a regimentului Nr. 96 în frunte cu muzica militară, apoi un public foarte numeros.

Seria cuvântărilor o deschide dl colonel P. Dobriceanu, care cu cuvinte calde și inspirate de focul sacru al iubirii de neam, preamărește vitejia și jertfa eroilor noștri, îndemnând pe soldați, elevi și pe toată generația de azi, ca să țină la credința strămoșească și să-și iubească patria, neamul și dinastia. Termină aclamând pe M. Sa Regele și Regina și România-Mare.

Vorbește apoi foarte frumos dl G. Costinescu, profesor la liceul „Tralan Doda” din loc și în fine, cu cunoscuta-i vervă oratorică, protopresbiterul A. Ghidiu.

Întorcându-ne spre biserică, P. S. Sa cu preoții slujitori au intrat în catedrală, iar litia, condusă de preotul T. Șandru, confesorul garnizoanei, s'a îndreptat spre cimiterul eroilor, unde mormintele au fost presărate cu flori.

Întorcându-se litia, P. S. Sa Episcopul diecezan, asistat de aceiași preoți, a celebrat parastasul pentru „Ostașul necunoscut”, iar la sfârșitul ceremoniei prin o frumoasă cuvântare a făcut apologia eroismului vitejilor anonimi, a căror întrupare este „Ostașul necunoscut.” Biserica era arhiplină; de față erau toate autoritățile civile și militare, elevii dela toate școlile, cari erau postaji și afară de biserică, și un public numeros din toate straturile sociale.

Terminându-se parastasul, autoritățile s'au îndreptat spre biserica catolică, de unde au pornit cu procesiunea spre cimiterul catolic.

Cele două minute de liniște și pietate, precum în întreg cuprinsul României Mari, așa și în orașul nostru s'au observat cu cea mai desăvârșită liniste, ca un suprem omagiu și adânc respect închinat maselor de anonimi, ce s'au jertfit pentru o cauză sfântă.

Ș T I R I

Personale. P. S. Sa Episcopul nostru Iosif a sosit Marți dela București și azi seara pleacă iarăși îndărăt, fiind reclamat de afacerile oficiale ale diecezei.

Din Parlament. În vederea sărbătorilor „Ostașului necunoscut”, Corpurile legiuitoare au luat din nou vacanță.

Moartea generalului Cristescu. Șeful Marelui Stat Major al armatei române, adevăratul făuritor al învingerii dele Mărășești, a încetat din viață.

I-s'a făcut o înmormântarea cu mari onoruri militare, la care au luat parte A. S. R. Prințul Carol, membrii guvernului, înaltul cler, generalii, etc.

Generalul Cristescu, care și-a închinat viața cu o destoinicie genială pentru întregirea neamului, a fost tot odată și exemplul viu al muncii neobosite și mai ales al modestiei. Născut din părinți țărani, prin munca, energia și calitățile sale extraordinare a ajuns până la cea mai înaltă treaptă a ierarhiei militare și a reușit să-și lege numele său de istoria neamului nostru.

Odihnească în pace!

Excursie de studii. Profesorii și studenții Institutului teologic diecezan ort. rom. din Caransebeș fac o excursie prin Ardeal și Muntenia. Excursionistii vor vizita monumentele istorice și Instituțiunile mai însemnate din Alba-Iulia, Sibiu, Râmnicul-Vâlci, Curtea de Arges, Pitești, Craiova, Turnul-Severin și Mehadia. La această excursie pot participa și membrii fondatori ai „Fondului de Excursiuni al studenților dela Institutul teologic din Caransebeș”. Plecarea din Caransebeș va fi Marți după Rusalii la ameazi.

Transferarea Nunțiului papal. Ziarele din Capitală aduc știrea, că nunțiul papal, Monseigneurul Marmaggi, a fost mutat dela București la Praga.

Se vorbește, că plecarea nunțiului nu s'a făcut nici din interes de serviciu și nici din interes personal, ci este mai mult urmarea atitudinii nunțiului, care adesea a trecut peste limitele misiunii sale diplomatice și eclesiastice.

Demascarea propagandei maghiare în străinătate. Cunoscutul ziarist, prof. Scotus Viator se ocupă în „Prager Presse” de propaganda maghiară în Anglia. Această propagandă își dă toate silințele să discrediteze, prin mijloace demne de toată desaprobarrea, Cehoslovacia, Iugoslavia și România. Autorul citează câteva modele din această propagandă și pe care uniunea maghiaro-filă din Oxford își dă toate silințele să le colporteze. Scotus Viator vestește metodele maghiare de luptă, demonstrând, că împărțirea Ungariei nu a fost decât un represaliu justificat pentru politica brutală, practică de Ungaria față de rasele vecine, arătând în acelaș timp, că nouile frontiere reprezintă o îmbunătățire față de situația anterioară. Propaganda maghiară tinde să arunce din nou Europa centrală în turburări și confuzie și ca să reînvieze în toată Europa regimul reacționar extreme pe care războiul mondial îl distrusese.

Papism și ortodoxism în Ardeal. P. O. Părinți protopopi și administratori protopopești, cari au primit spre desfacere broșura mea cu titlul de mai sus, sunt rugați a-mi trimite prețul exemplarelor desfăcute, ca să pot face față cheltuielilor de tipar ce mi-se așteaptă. — *Dr. Gh. Ciuhandu*, asesor consistorial, Arad.

Institutul de credit și economii „Albina” din Sibiu a început preschimbarea titlurilor provizorii cu acțiuni definitive de Lei 500— nominal, adică pentru 5 acții vechi una nouă. Depunerea titlurilor provizorii se poate face atât la centrală, cât și la oricare din sucursalele „Albinei”. Acei acționari, cari nu posed un număr de acțiuni divizibil cu 5, pot procura acțiunile necesare pe cursul de emisiune de Lei 180—

Un nou succes al delegației române la Lausanne. În ședința din 8 Mai a comitetului economic, ținută sub președinția d-lui Montagna, șeful delegației italiene, s'a examinat teza română în ce privește principiul restituirii bunurilor luate de turci în timpul ocupației și care se găsesc actualmente în Turcia.

Comitetul economic a găsit justă teza susținută de delegatul român Diamandi și a aprobat-o. Membrii comitetului au cerut apoi amănunte complimentare relative la titlurile și valorile românești confiscate în aceleași împrejurări. Impresiunea delegaților noștri dela conferința orientală a păcei e, că această chestiune va fi regulată în mod favorabil nouă.

Delegatul român, d. Diamandi, a apărut cu căldură și abilitate punctul de vedere al României.

CONCURS.

Amăsurat ordinației Ven. Consistor diecezan ddto 1 Martie a. c. Nr. 663 B ex. 1622 se escrie concurs pentru ocuparea parohiei de cl. II-a din comuna Voivodinți protopresbiterul Verșetului rămasă vacantă prin abdicarea preotului Ioan Andreescu, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt :

1. una sesiune parohială.
2. stola și venitele uzitate.
3. cvartir liber, pentru care se îngrijește comuna bisericască.
4. pentru scripturistică 200 cor.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită cerșele instruate conform regulamentului pentru parohii, adresate Comitetului parohial din Voivodinți, Prea On. Oficiu Protopresbiterial din Verșet. Tot odată sunt poțiti a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și în oratorie.

Voivodinți, din ședința Comitetului parohial ținută în 28 Martie 1923.

Ilia Prodan
președinte Comitetului parohial

Partenie Marina
notar com. par.

În conțelegere cu mine :

Traian Oprea
protopresbiter

Nr. 93. exec. 1923.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al judecătoriei de ocol din Caransebeș, în senzul §-lui 102 art. de lege LX din 1881: resp. în senzul §-lui 19 art. de lege XLI din 1908 prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 47/1923 efeptuindu-se execuțiunea, la 30 Martie 1923 în favorul execvantului Andor Miklos reprez. prin avocatul Dr. Ernest Roth contra execvatului pentru suma de 720 Lei și acces. mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 7000 Lei și anume: 2 cai și cocie se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Nr. 873/1923 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș pentru încasarea speselor de 1265 Lei 90 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 29-lea Maiu 1923 la orele 3 p. m. în comuna Caransebeș** la locuința execvatului și toți aceia cari au voe de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus în senzul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108 se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare. Întrucât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației în senzul §-lui 129 a legei LX. din 1881: se va efeptui și în favorul lor.

Caransebeș, la 6 Maiu 1923.

Mihail Guran
executor jud. reg.

Nr. 95. exec. 1923.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al judecătoriei de ocol din Caransebeș, în senzul §-lui 192 art. de lege LX din 1881: resp. în senzul §-lui 19 art. de lege XLI. din 1908 prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Timișoara de sub Nr. 1839/1923 efeptuindu-se execuțiunea, la 12 Martie 1923 în favorul execvanților Emanuel Friedmann și soții reprez. prin avocatului Dr. Arthur Kuhn contra execvatului pentru suma de 4459 Lei și acces. mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 8000 Lei și anume: mobile de casă etc. se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Nr. 628/1923 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș pentru încasarea prețenziunei de 1459 Lei capital, după aceasta 6% din 3 August 1922 interese și spesele de 2692 Lei 55 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 30-lea Maiu 1923 la orele 4 1/2 p. m. în comuna Marga** la locuința execvatului și toți aceia cari au voe de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus în senzul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108 se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare. Întrucât mișcătoarele licitande sau cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației în senzul §-lui 129 a legei LX. din 1881: se va efeptui și în favorul lor.

Caransebeș, la 6 Maiu 1923.

Mihail Guran
executor jud. reg.